
Vergaderjaar 2023-2024

- 36 410 VII** Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2024
- 36 410 IV** Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2024
- C¹** **VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG**
Vastgesteld 24 november 2023

De Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft op 3 oktober 2023 een brief gestuurd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties inzake de halfjaarlijkse stand van zaken ten aanzien van de toezeggingen die door de bewindspersonen aan de Eerste Kamer zijn gedaan.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mede namens de staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering, heeft op 23 november 2023 gereageerd.

De vaste commissies voor Binnenlandse Zaken², voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving³, en voor Koninkrijksrelaties⁴ brengen bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier voor dit verslag,
Bergman

---

¹ De letter C heeft alleen betrekking op 36 410 VII.

² Samenstelling:

Lagas (BBB) (*voorzitter*), Kroon (BBB), Van Langen (BBB), Fiers (GroenLinks-PvdA), Recourt (GroenLinks-PvdA), Janssen-van Helvoort (GroenLinks-PvdA), Van Gorp (GroenLinks-PvdA), Rovers (GroenLinks-PvdA), Van den Berg (VVD), Meijer (VVD) (*ondervoorzitter*), Doornhof (CDA), Van Toorenburg (CDA), Dittrich (D66), Van Meenen (D66), Van Hattem (PVV), Nicolai (PvdD), Nanninga (JA21), Kox (SP), Talsma (CU), Dessing (FVD), Schalk (SGP), Perin-Gopie (Volt), van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL)

³ Samenstelling:

Van Wijk (BBB), Kemperman (BBB) (*voorzitter*), Van Langen (BBB), Jaspers (BBB), Thijssen (GroenLinks-PvdA), Kluit (GroenLinks-PvdA), Crone (GroenLinks-PvdA), Janssen-van Helvoort (GroenLinks-PvdA), Martens (GroenLinks-PvdA), Klip-Martin (VVD), Meijer (VVD), Kaljouw (VVD), Rietkerk (CDA) (*ondervoorzitter*), Prins (CDA), Van Meenen (D66), Aerdts (D66), Bezaan (PVV), Nicolai (PvdD), Nanninga (JA21), Janssen (SP), Holterhues (CU), Dessing (FVD), Van Dijk (SGP), Hartog (Volt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL)

⁴ Samenstelling:

Marquart Scholtz (BBB), Panman (BBB), Van Gasteren (BBB), Rosenmüller (GroenLinks-PvdA) (*voorzitter*), Recourt (GroenLinks-PvdA), Karimi (GroenLinks-PvdA), Vos (GroenLinks-PvdA), Veldhoen (GroenLinks-PvdA), Vogels (VVD), Petersen (VVD), Bovens (CDA), Rietkerk (CDA), Dittrich (D66), Belhirsch (D66), Van Hattem (PVV), Nicolai (PvdD) (*ondervoorzitter*), Van Bijsterveld (JA21), Van Apeldoorn (SP), Holterhues (CU), Dessing (FVD), Schalk (SGP), Hartog (Volt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL)

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE EERSTER KAMER DER STATEN-GENERAAL

Aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Den Haag, 3 oktober 2023

De Eerste Kamer beziet ieder half jaar in hoeverre de toezeggingen die door de verschillende bewindspersonen aan deze Kamer zijn gedaan reeds zijn nagekomen.

Door middel van deze brief attendeer ik u op het gebruikelijke halfjaarlijkse overzicht van openstaande en deels voldane toezeggingen. Vandaag ontvangt u digitaal een overzicht van de toezeggingen waarvan de termijn volgens onze informatie op 1 juli 2023 is verstreken. De Kamer verneemt graag vóór 17 november 2023 wat de stand van zaken is met betrekking tot de nakoming van de in het overzicht opgenomen toezeggingen. Is een toezegging naar uw oordeel reeds voldaan, dan verneemt de Kamer graag op welke wijze. Is een toezegging nog niet (geheel) uitgevoerd, dan ontvangt de Kamer graag een prognose op welke termijn dit alsnog zal gebeuren. Het overzicht is te raadplegen via de volgende link:

Rappel:

<https://www.eerstekamer.nl/rappel?rappel=vm6skvfv89i3&ministerie=vghyngkof7kr>

Tevens stuur ik u een overzicht van de openstaande of deels voldane toezeggingen waarvan de termijn op 1 januari 2024 verloopt. Deze vooruitblik is ter informatie.

Vooruitblik:

<https://www.eerstekamer.nl/rappel?rappel=vm6vgn9kwaz8&ministerie=vghyngkof7kr>

De Eerste Kamer tracht de toezeggingenregistratie zo actueel mogelijk te houden. Hiervoor is van belang dat bewindslieden brieven, nota's en andere stukken die samenhangen met toezeggingen aan de Eerste Kamer rechtstreeks aan deze Kamer aanbieden, onder vermelding van de relevante toezeggingenregistratienummers ('T-nummers').

Prof. dr. J.A. Bruijn
Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 november 2023

Op 3 oktober jl. zond u mij, ter verificatie, een halfjaarlijks overzicht van openstaande en deels voldane toezeggingen waarvan de termijn is verstreken.

In de bijlage treft u een prognose aan van de termijnen waarop deze toezeggingen zullen worden nagekomen.

Ik verzoek u – mede namens de staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering – de termijn van een aantal toezeggingen te verschuiven.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Hugo de Jonge

Rappelabele toezeggingen EK Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Rappel oktober 2023) minister van Binnenlandse Zaken

- 1) De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen en opmerkingen van de leden Schouwenaar (VVD), Koole (PvdA), Van Bijsterveld (CDA), De Boer (GroenLinks), Kuiper (ChristenUnie) en Holdijk (SGP), toe om bij de volgende evaluatie van de Algemene wet gelijke behandeling een voorstel te doen om artikel 5, lid 2, onderdeel d te schrappen (T01970).

De toezegging wordt meegenomen in het onderzoek naar het in kaart brengen van de lopende discussies over de Algemene wet gelijke behandeling. Het onderzoek wordt nu opgestart.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 31 december 2024.

- 2) De minister zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Flierman (CDA), Postema (PvdA) en Schalk (SGP), toe dat: de minister van Economische Zaken naar de problematiek van de provincie Zeeland kijkt en de Kamer daarover een brief stuurt; De minister zelf na het verschijnen van het advies van de commissie-Jansen II met het IPO zal overleggen en naar verdere ontwikkeling van het verdeelmodel van het Provinciefonds zal kijken (T02425).

Een brief over het Provinciefonds is in voorbereiding. De toezegging wordt hierin afgedaan.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2024.

- 3) De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Hattem (PVV), toe bij de heroverweging van de verdeelmaatstaven van het Provinciefonds naar de inkomsten uit de motorrijtuigenbelasting te kijken (T02426).

Een brief over het Provinciefonds is in voorbereiding. De toezegging wordt hierin afgedaan.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2024.

- 4) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Kluit (GroenLinks), toe de nulmeting over vergunningverlening, handhaving en toezicht (VTH) vóór de voorhang van het inwerkingtredings-KB de Kamer toe te sturen (T02854).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 4 mei 2020 geïnformeerd, de nulmeting is tevens per bijlage meegezonden (Kamerstukken I, 2020/21, 33118, BD). Tevens is door de staatssecretaris van IenW op 13 december 2021 de Kamer per brief verder geïnformeerd over de versterking van het VTH-stelsel (Kamerstukken I, 2020/21, 33118, CS).

- 5) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Kluit (GroenLinks), toe de Kamer te informeren over privacyaspecten inzake de vergunningaanvragen en meldingen met betrekking tot de uitbouw van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) (T02867).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 14 december 2021 geïnformeerd over privacyaspecten inzake de vergunningaanvragen en meldingen in de uitbouw van het DSO (Kamerstukken I 2021/22, 33118, CV). Dit heeft doorlopende aandacht.

- 6) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van de leden Dessing (FVD), Nooren (PvdA), Kluit (GroenLinks), Klip-Martin (VVD) en Verkerk (ChristenUnie), toe een landelijke voorlichtingscampagne te initiëren, opdat mensen weten van de komst van de Omgevingswet en waar ze verdere informatie kunnen halen (T02869).

Afgedaan. De landelijke voorlichtingscampagne is op 2 oktober 2023 gestart, zie de voortgangsbrief van 9 oktober 2023 (Kamerstukken I 2023/24, 33.118 / 34.986, FO.).

- 7) De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Verkerk (ChristenUnie), toe haar de tussentijdse evaluatie in 2022 van het programma 'Samen aan de slag voor een vaardig Nederland' te sturen (T02944).

Afgedaan. De uitvoering van de toezegging is overgedragen aan het ministerie van OCW.

- 8) De minister zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Rietkerk (CDA), toe dat de brede financiële consequenties van het DSO voor provincies, gemeenten en waterschappen in december in beeld komen, of in ieder geval voor de voorhang van het inwerkingtredings-KB inzake de Omgevingswet (T03000).

Afgedaan. Conform de Motie-Kluit c.s., is een geactualiseerd Integraal Financiële Beeld voor gemeenten, provincies en omgevingsdiensten naar de Eerste Kamer gezonden (Kamerstukken I 2022/23, 33.118 / 34.986, FI.). Op 14 juli is een de brief over de uitwerking van de motie-Kluit c.s. gestuurd (Kamerstukken I 2022/23, 33.118 / 34.986, FN.). De laatste stand van zaken is opgenomen in de voortgangsbrief van 9 oktober 2023 (Kamerstukken I 2023/24, 33.118 / 34.986, FO.).

- 9) De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van de leden Kluit (GroenLinks) en Crone (PvdA), toe nog eens na te zullen denken over een cumulatief effectonderzoek met betrekking tot de milieueffectrapportages (MER's) van gemeenten en provincies. (T03063).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op d.d. 02-02-2022 en 29-06-2023 per brief geïnformeerd (kst. 34682, nr. R en 34682, nr. J). Daarnaast heeft de minister naar aanleiding van de motie in de Kamerbrief nahang NOVI (Kamerstuk kst-34682-H) toegezegd te onderzoeken of het mogelijk is periodiek een prognose te maken van de verwachte ontwikkelingen en de verwachte cumulatieve effecten van deze ontwikkelingen op biodiversiteit, natuur, milieu en landschap. Inmiddels is de pilot en de eerste meting van deze planmonitor door PBL uitgebracht.

- 10) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Kluit (GroenLinks), toe dat een drietal aspecten rondom de invoering van de Omgevingswet geregeld moeten zijn, te weten:
1. dat het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) werkt; 2. dat de financiële afspraken tussen de decentrale overheden en het Rijk ten aanzien van de uitvoering van het stelsel en ten aanzien van het beheer en onderhoud van het DSO zijn gemaakt, en dat deze ook zijn geborgd voor zover het over de Rijksbijdrage gaat in de begrotingen van het Rijk; 3. dat verschillende uitvoeringsorganisaties — zoals de rechtspraak en de VTH-kolom — hebben aangegeven dat zij gereed zijn voor de uitvoering en dat daartoe ook een uitvoeringstoets is gedaan (T03130).

Afgedaan. De Eerste Kamer is in verscheidene brieven over de bespreking tijdens dit debat geïnformeerd. Het gaat om: brief van 30 april 2021 (Kamerstukken I 2020/21, 33118, CD) en beantwoording van 2 februari 2022 (Kamerstukken I 2021/22, 33118, DC). In de beantwoording is aangegeven dat de minister in het debat van 13 januari 2021 niet expliciet toegezegd heeft dat er voor deze specifieke uitvoeringsorganisaties een aparte uitvoeringstoets nodig is. Bij brief van 14 oktober 2022 is de stand van zaken gemeld (Kamerstukken I 2021/22, 33.118 / 34.986, EK). De laatste informatie is verstuurd in de brieven van 26 januari 2023, 30 juni 2023 en 9 oktober 2023 (Kamerstukken I, 2022/23, 33.118/34.986, EU., Kamerstukken I 2022/23, 33.118 / 34.986, FK., Kamerstukken I 2023/24, 33.118 / 34.986, FO.).

- 11) De Minister van BZK zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Hattem (PVV), toe na te gaan of de verslagen van de landelijke regietafels, in ieder geval de

Landelijke Regietafel Migratie, openbaar zijn en hoe duidelijkheid gecreëerd kan worden voor wat betreft de verantwoording van dergelijke regietafels (T03212).

Afgedaan. De toezegging is specifiek een toezegging voor BZK, een toezegging voor openbaar making van de LRT verslagen. In juni 2023 zijn de verslagen gelakt en alle LRT verslagen zijn verzonden aan de Eerste Kamer. Dit is meegegaan met de beantwoording (waarbij JenV primair verantwoordelijk was) van PVV vragen over Rijksvastgoed (Antwoorden op vragen over gespreksverslagen LTR en aanbod rijksvastgoed voor asielopvang d.d. 22 juni 2023).

- 12) De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Gerkens (SP), toe in gesprek te treden met de Caribische Landen van het Koninkrijk over de uitvoering van de Eerste Kamermotie-De Graaf en de Tweede Kamermotie-Van Raak inzake de verantwoordelijkheidsverdeling binnen het Koninkrijk der Nederlanden (T03275).

Afgedaan. Tijdens het vierlandenoverleg op Sint Maarten is besloten de thematiek van de motie-Van Raak onderwerp te maken van de te organiseren Koninkrijksconferentie. De Eerste Kamer is hierover mondeling geïnformeerd door de staatssecretaris tijdens het MO van 4 april jl. De conferentie is recent geagendeerd voor 25-26 maart 2024. De organisatie wordt momenteel ambtelijk voorbereid door de landen.

- 13) De minister van VRO zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Hattem (PV), toe de Eerste Kamer medio 2022 te informeren over de inventarisatie van het Rijksvastgoedbedrijf naar de mogelijke locaties om statushouders of vergunninghouders op te vangen (T03355).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 11 november 2022 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2022/23, 35925 VII, nr. J).

- 14) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Nicolai (PvdD), toe de Kamer in de komende voortgangsrapportage te informeren over de werking van de tijdelijke alternatieve maatregelen IMRO op basis van de integrale ketentesten en daarbij ook in te gaan op de door het lid Nicolai aangegeven praktijkvoorbeelden (T03420).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 14 oktober 2022 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2022/23, 33.118/34.986, EK). Tevens is de Eerste Kamer op 26 januari 2023, 30 juni en 9 oktober per brief geïnformeerd over de stand van zaken van de ontwikkeling en het testen van de Tijdelijke Alternatieve Maatregelen (Kamerstukken I, 2022/23, 33.118/34.986, EU, bijlage 1., Kamerstukken I 2022/23, 33.118 / 34.986, FK, bijlage 1., Kamerstukken I 2023/24, 33.118 / 34.986, FO, bijlage 1) .

- 15) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Fiers (PvdA), toe de Kamer in een voortgangsrapportage te informeren over de uitkomsten van de Integrale Ketentesten over Fase I, die in juli beschikbaar komen, alsmede de uitkomsten van iedere opvolgende fase waarin een ketentest is afgerond (T03422).

Afgedaan. De Kamer is geïnformeerd over de uitkomsten van de Integrale Ketentesten Fase I. (Kamerstukken I 2022/23, 33.118 / 34.986 EG). In de brief van 14 oktober 2022 is de EK geïnformeerd over de uitkomsten van IKT2 (Kamerstukken I 2021/22, EK 33.118 / 34.986 EK). In de brief van 26 januari 2023 is de EK geïnformeerd over de uitkomsten van IKT3 (Kamerstukken I 2022/23, 33.118 / 34.986, EU). In de brief van 30 juni 2023 is de EK geïnformeerd over de uitkomsten van IKT4 (Kamerstukken I 2022/23, 33.118 / 34.986, FK.). Op 9 oktober is de Eerste Kamer per brief geïnformeerd over de uitkomsten van IKT5 (Kamerstukken I 2023/24, 33.118 / 34.986, FO.). De Kamer zal in de komende voortgangsbrieven geïnformeerd worden over de uitkomsten van de opvolgende fases. Tevens zijn de uitkomsten van het integrale ketentesten openbaar te volgen via de website van het programma Aan de Slag. Daarmee is de informatie doorlopend beschikbaar.

- 16) De minister-president zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Jorritsma-Lebbink (VVD), toe dat de staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering, mevrouw Van Huffelen, binnenkort de digitale werkagenda aan beide Kamers zal sturen (T03506).

De toezegging wordt afgedaan met de voortgangsbrief die op 15 december 2023, welke samen met de actualisatie van de Werkagenda aan de Eerste en Tweede Kamer wordt verzonden.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2024.

- 17) De minister van BZK zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Koole (PvdA), toe een handreiking aan politieke partijen mee te geven over de uitvoering van de wet (T03542).

De Eerste Kamer wordt over deze toezegging geïnformeerd zodra het wetsvoorstel Wet op de politieke partijen wordt aangeboden aan de Eerste Kamer. Wanneer dit is, is o.a. afhankelijk van de advisering van de Raad van State en de parlementaire behandeling in de Tweede Kamer.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2025.

- 18) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Koole (PvdA), toe dat de uitkomsten van het kwantitatief onderzoek, over de vraag in hoeverre men tegen discriminatie en racisme aanloopt binnen de rijksoverheid, worden gedeeld met de Kamer (T03545).

De personeelsenquête Rijk is in oktober 2023 gehouden, de resultaten daarvan worden op dit moment geanalyseerd.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 juni 2024.

- 19) De minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Dittrich (D66), toe dat een afschrift van de brief aan de Tweede Kamer, met betrekking tot de verkenning van de Algemene wet gelijke behandeling, wordt verstuurd aan de Kamer (T03546).

Het onderzoek wordt nu opgestart. Het streven is om de verkenning in najaar 2024 klaar te hebben.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 31 december 2024.

- 20) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Ganzevoort (GroenLinks), toe dat zij aan de minister voor Langdurige Zorg en sport zal doorgeven dat ook de Eerste Kamer geïnformeerd wil worden over het kabinetsstandpunt met betrekking tot het advies van de Raad van State over de ratificatie van het facultatief protocol bij het VN-verdrag Handicap (T03547).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 7 juli 2023 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2022/23, CXLVI, nr. AB).

- 21) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Dittrich (D66), toe dat in de reactie op het rapport Gelijk recht doen extra wordt stilgestaan bij de aangenomen resolutie in de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa, waarbij regeringen de opdracht krijgen om sociale afkomst en sociaal-economische status als non-discriminatiegronden op te nemen in (grond)wetgeving (T03548).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 7 juli 2023 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2022/23, CXLVI, nr. AB).

- 22) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Talsma (ChristenUnie), toe dat de Kamer in de loop van 2023 verder wordt geïnformeerd over het rapport Gelijk recht doen (T03549).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 7 juli 2023 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2022/23, CXLVI, nr. AB).

- 23) De minister van Binnenlandse Zaken zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Dittrich (D66), toe dat als dit grondwetsvoorstel wordt aangenomen, met de initiatiefnemers wordt gekeken naar mogelijkheden om ruchtbaarheid te geven aan de grondwetswijziging (T03550).

Afgedaan. Het gesprek met de initiatiefnemers heeft plaatsgevonden op 17 februari 2023.

- 24) De minister van BZK zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Koole (PvdA), toe dat het punt van de Kiesraad over de gelijkheid van de kiezers, expliciet zal worden betrokken bij de evaluatie (T03552).

Afgedaan. Bij de evaluatie van de provinciale staten- en waterschapsverkiezingen is ook de verkiezing van de leden van het kiescollege niet-ingezetenen geëvalueerd. Daar is ook dit in meegenomen (Kamerstukken I 2023/24, 35165, E, bijlage 4: brief van de Kiesraad aan de minister van BZK van 13 juli 2023 over het evaluatieadvies eerste verkiezingen kiescollege niet-ingezetenen).

- 25) De minister van BZK zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Hattem (PVV), toe dat zij aan de gemeente Den Haag zal vragen of het mogelijk is om een opname van de vergadering van het kiescollege te maken (T03553).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 25 september 2023 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2023/24, 35165, nr. E).

- 26) De minister van BZK zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Dittrich (D66), toe dat de ervaringen van de kiezerskandidaten en de politieke partijen onderdeel zullen vormen van de evaluatie. De minister zal ook de Kamer informeren over de uitkomsten van de evaluatie (T03554).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 25 september 2023 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2023/24, 35165, nr. E).

- 27) De minister van BZK zegt de Kamer, naar aanleiding van een opmerking van het lid Ganzevoort (GroenLinks), toe dat de staatssecretaris van BZK de Kamer binnenkort zal informeren over de wijze waarop het kabinet voornemens is om dit onderwerp, het democratisch tekort in het Koninkrijk, op te pakken (T03555).

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 31 december 2024 teneinde de resultaten van de Koninkrijksconferentie te kunnen melden.

- 28) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Van der Linden (Fractie-Nanninga) en Kluit (GroenLinks), toe dat het aangepaste Integraal Financieel Beeld met de kosten van de doorontwikkeling en de afbouw van het DSO aan de Kamer wordt toegezonden vóór 1 juli 2023 (T03559).

Afgedaan. Conform de Motie-Kluit c.s., is een geactualiseerd Integraal Financiële Beeld voor gemeenten, provincies en omgevingsdiensten naar de Eerste Kamer gezonden (Kamerstukken I 2022/23, 33.118 / 34.986, FI.). Op 14 juli de brief over de uitwerking van de motie-Kluit c.s. gestuurd (Kamerstukken I 2022/23, 33.118 / 34.986, FN. Daarbij is gewezen op de monitoring na inwerkingtreding. Er is geen nieuw Integraal Financieel Beeld voorzien.

- 29) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Klip-Martin (VVD) en Kluit (GroenLinks), toe dat een landelijke voorlichtingscampagne zal plaatsvinden (T03560).

Afgedaan. De landelijke voorlichtingscampagne is op 2 oktober 2023 gestart, voortgangsbrief van 9 oktober 2023 (Kamerstukken I 2023/24, 33.118 / 34.986, FO).

- 30) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Ganzevoort (GroenLinks), toe dat wanneer in de toekomst technologieën worden bedacht die decentrale opslag mogelijk zouden maken, bij het gebruik van de inlogmiddelen, die ook onderzocht en gebruikt gaan worden (T03652).

De techniek is al beschikbaar. De Wallet naar Europees model biedt al een vorm van decentrale opslag. We bezien deze ontwikkelingen en passen dit verder toe waar zinvol. In de verzamelbrief van 15 december komt hierover een passage te staan.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn verschuiven naar 1 januari 2024.

- 31) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Talsma (ChristenUnie) en Koole (PvdA), toe dat zij de Kamer jaarlijks een rapportage zal toesturen betreffende het functioneren van het stelsel, inclusief de capaciteit van de RDI en de samenwerking op Europees niveau betreffende de toezichthouders en overige nieuwe ontwikkelingen (T03653).

Het stelsel waarover de toezegging gaat, is nog niet operationeel.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2026.

- 32) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Prins (CDA), toe dat uitdrukkelijk wordt aangegeven, inclusief criteria, op grond waarvan bepaalde Nederlandse inlogmiddelen worden goedgekeurd. Hierdoor wordt meer aandacht besteed aan de communicatie richting burgers (T03654).

Het stelsel waarover de toezegging gaat, is nog niet operationeel.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2026.

- 33) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Ganzevoort (GroenLinks) en Talsma (ChristenUnie), toe dat zij een brief zal sturen waarin geanalyseerd wordt of de eIDAS-verordening de mogelijkheid dat Nederlandse burgers kunnen inloggen met een buitenlands middel bij de Nederlandse overheid verplicht (T03655).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 3 maart (Kamerstukken I 2022/23, 34 972, nr. AE1) en 17 maart 2023 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2022/23, 34 972, nr. AF1).

- 34) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Koole (PvdA), toe dat in de toegezegde brief ook geanalyseerd zal worden of er een onderscheid kan worden gemaakt tussen bestaande middelen en andere middelen betreffende open source (T03656).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 3 maart (Kamerstukken I 2022/23, 34 972, nr. AE1) en 17 maart 2023 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2022/23, 34 972, nr. AF1).

- 35) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Ganzevoort (GroenLinks), toe dat zij voortdurend zal blijven kijken naar de veiligheid en betrouwbaarheid van de regulering, waarbij gekeken wordt naar elementen zoals algoritmische discriminatie (T03657).

De toezegging wordt meegenomen in de verzamelbrief, welke op 15 december a.s. aan de Kamer wordt gezonden.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2024.

- 36) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Ganzevoort (GroenLinks), toe dat de Kamer een afschrift krijgt van het toezichtkader betreffende misbruik bij de Wet digitale overheid wanneer deze er is (T03658).

Het stelsel waarover de toezegging gaat, is nog niet operationeel.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2026.

- 37) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Van den Berg (VVD) en Talsma (ChristenUnie), toe dat zij onderzoek zal doen naar of een ondergrens kan worden gedefinieerd voor opensourcecommunity's en hoe dit juridisch kan worden verankerd. Ook zal er gekeken worden naar financiële ondersteuning (T03659).

Het onderzoek naar een ondergrens voor opensourcecommunity's is nog niet gestart. De uitkomst van het nog te starten onderzoek zal in de loop van 2024 nodig zijn in voorbereiding op de toelating van private partijen tot het stelsel toegang. Dit zal naar verwachting in de eerste helft van 2025 zijn.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2026.

- 38) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Verkerk (ChristenUnie), toe dat cultuur en ethiek als onderwerpen bespreekbaar worden gemaakt bij AI-gebruik binnen de overheid (T03661).

In de verzamelbrief van 7 juli, met de eerste versie van het Implementatiekader, is dit gedeeltelijk meegenomen. In Q1 wordt de nieuwe versie van het Implementatiekader verstuurd, waarin dit verder wordt uitgewerkt.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 april 2024.

- 39) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Prins (CDA), toe dat zij in gesprek zal treden met de minister voor Rechtsbescherming aangaande het vroegtijdig meenemen van IT en algoritmes bij het ontwikkelen van nieuwe wet- en regelgeving (T03662).

In reactie op de motie Veldhoen (nr. CXLVII, F) is een brief aan de Eerste Kamer gezonden, mede namens de minister voor Rechtsbescherming, over een nieuwe werkwijze in het wetgevingsproces. Met deze brief wordt invulling gegeven aan de toezegging van mevrouw Prins (Kamerstukken I 2023/24, CXLVII, nr. L).

- 40) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Dittrich (D66), toe dat zij in gesprek zal gaan met de minister voor Rechtsbescherming aangaande het vormen van concrete evaluatiebepalingen bij toetsing AI-gebruik (T03663).

Het gesprek heeft nog niet plaatsgevonden.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn ging te verschuiven naar 1 april 2024.

- 41) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Prins (CDA), toe dat de eerste versie van het implementatiekader voor de zomer verschijnt, inclusief de praktische overzichten gemaakt door het Rathenau Instituut (T03664).

De voortgang op de aanbevelingen van het Rathenau Instituut wordt meegenomen in de verzamelbrief, welke eind november naar de Eerste Kamer zal worden gezonden.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 april 2024, i.v.m. het toezenden van een nieuwe versie van het Implementatiekader (Q1 2024).

- 42) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Dittrich (D66), toe dat de Kamer geïnformeerd wordt over het onderzoek naar de cookieregeling en welke consequenties die heeft in relatie met het publieke goed van data-eigenaarschap. (T03665).

Het streven is de toezegging mee te nemen in de laatste brief van dit jaar/begin 2024.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 april 2024.

- 43) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid De Blécourt-Wouterse (VVD), toe dat jaarlijks aan de hand van de werkagenda met de Kamer gesproken zal worden over de ontwikkelingen in de AI (T03666).

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 31 maart 2024.

Dan is de geactualiseerde werkagenda gedeeld met de Eerste Kamer (waarin de ontwikkelingen rondom AI ook een rol spelen). Daarnaast publiceert het Kabinet dan haar visie op generatieve AI, waarin ook aandacht is voor het belang van continue monitoring.

- 44) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Veldhoen (GroenLinks), toe dat mensenrechtentoetsen met betrekking tot AI-gebruik gedaan en herhaald worden. Bovendien zullen de toetsen worden gepubliceerd (T03667).

Deze toezegging bevat ook een toezegging voor het Implementatiekader.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 april 2024, i.v.m. het toezenden van een nieuwe versie van het Implementatiekader (Q1 2024).

- 45) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Prins (CDA), toe dat algoritmische besluitvorming regelmatig zal worden geëvalueerd en dat dit wordt opgenomen in het implementatiekader (T03668).

Deze toezegging bevat ook een toezegging voor het Implementatiekader.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 april 2024, i.v.m. het toezenden van een nieuwe versie van het Implementatiekader (Q1 2024).

- 46) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Veldhoen (GroenLinks), toe dat zij in gesprek zal treden met de minister voor Rechtsbescherming over het gebruik van algoritmes binnen de rechtspraak (T03669).

Momenteel vindt interdepartementaal overleg plaats over de nieuwe versie van het Implementatiekader waarin richtlijnen voor het gebruik van AI door de overheid verder worden uitgewerkt. In dit kader kunnen de bewindspersonen in gesprek gaan.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 april 2024, i.v.m. het toezenden van een nieuwe versie van het Implementatiekader (Q1 2024).

- 47) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Veldhoen (GroenLinks), toe dat de kenbaarheid en motivering van AI-gebruik binnen de Awb versterkt wordt en dat daarbij het Franse voorbeeld wordt meegenomen (T03670). De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Veldhoen (GroenLinks), toe dat de kenbaarheid en motivering van AI-gebruik binnen de Awb versterkt wordt en dat daarbij het Franse voorbeeld wordt meegenomen (T03670).

Het vraagstuk wordt betrokken bij het wetsvoorstel Wet versterking waarborgfunctie Awb dat naar verwachting voor het Kerstreces in (internet)consultatie gaat.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 15 december 2023.

- 48) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Jorritsma-Lebbink (VVD), toe dat zij aan de staatssecretaris Fiscaliteit zal vragen om een overzicht te maken met mogelijke maatregelen voor Caribisch Nederland, waarbij het voorstel tot het maken van één uitgebalanceerd pakket zal worden meegenomen. (T03671).

Afgedaan. De boodschap is overgebracht aan de staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst. Op het moment dat de Belastingplannen bekend zijn, zal het gevraagde overzicht worden opgesteld in het najaar van 2023.

- 49) De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Rosenmöller (GroenLinks), toe dat de Kamer op de hoogte wordt gehouden van afspraken over de landspakketten en de hervormingen (T03672).

Het informeren van de Eerste Kamer over de uitvoeringsagenda's en -rapportages van de landspakketten is staand beleid.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2025.

- 50) De staatssecretaris van BZK zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Hattem (PVV), toe het rapport van de heer Nijpels inzake de klimaattafel op Bonaire aan de Eerste Kamer toe te sturen (T03673).

Afgedaan. Het Adviesrapport Klimaattafel Bonaire is op 10 mei 2023 aan de Eerste Kamer gezonden (Kamerstukken I 2022/23, 36.200 IV, EK, S).

- 51) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Lucas Vos (VVD), toe dat zij aan EZK zal vragen in de kabinetsreactie op de Corporate Governance Code terug te komen (T03707).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 7 juli 2023 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2022/23, CXLVI, nr. AB).

- 52) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Lucas Vos (VVD), toe dat zij bij de voorbereiding van de kabinetsreactie het voorbeeld van de VK genaamd de public sector equality duty gaat overwegen (T03708).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 7 juli 2023 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2022/23, CXLVI, nr. AB).

- 53) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Vos (VVD) en De Boer (GroenLinks), toe dat zij in de reactie op het rapport in zal gaan op de wijze waarop de antidiscriminatie-instrumenten binnen de rijksoverheid en de uitvoeringsorganisaties zullen worden versterkt (T03709).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 7 juli 2023 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2022/23, CXLVI, nr. AB).

- 54) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Talsma (ChristenUnie) en Karakus (PvdA), toe dat zij in gesprek zal treden met gemeenten om de kwaliteit van antidiscriminatievoorzieningen te vergroten (T03710).

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar voorjaar 2024 omdat in november 2023 werkconferenties zijn gepland met onder meer gemeenten om te spreken

over de versterking van de antidiscriminatievoorzieningen. De beide Kamers worden daarna geïnformeerd over de uitkomsten.

- 55) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Dittrich (D66), toe dat zij in de kabinetsreactie terug zal komen op hoe de kennis van oud Kamerleden te includeren (T03711).

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 7 juli 2023 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2022/23, CXLVI, nr. AB).

Rappelabele toezeggingen EK Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Vooruitblik)

- 1) De staatssecretaris voor Europese Zaken zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een verzoek van de commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis der Koningin, toe dat, wanneer het richtlijnvoorstel in de besluitvormende fase komt, het kabinet voorafgaande aan de desbetreffende Raad de definitieve (concept)versie van de richtlijn aan de Eerste Kamer opstuurt (T01237)

De Eerste Kamer wordt verzocht de einddatum van de toezegging te verschuiven naar 1 januari 2024. Reden is dat de richtlijn nog altijd door een aantal lidstaten wordt geblokkeerd.

- 2) De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen en opmerkingen van diverse leden toe, de Raad van State op korte termijn om voorlichting te vragen over de wijze waarop de Nederlandse regering met Caribisch Nederland omgaat (inclusief de rol van de gezaghebber, het Cft en de Rijksvertegenwoordiger in relatie tot de bewindspersoon) en over de coördinerende rol van de staatssecretaris van BZK ten aanzien van Caribisch Nederland. De voorlichtingsaanvraag zal met de Kamer worden gedeeld (T02533)

Het programma voor uitvoering van de kabinetsreactie Raad van State (RvS)/Interdepartementaal Beleidsonderzoek KR (IBO) is afgerond. Vervolgstappen zijn de wijzigingen van de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba en de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, en het verder uitwerken van 'comply or explain'.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2025.

- 3) De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen en opmerkingen van het lid Kok (PVV) toe, de discussie over autonomie in Caribisch Nederland en wat de Commissie van Wijzen daarover in haar rapport heeft geschreven, te willen voeren maar niet voor de zomer van 2018 (T02536)

Op Sint Eustatius wordt momenteel gewerkt aan het herstellen van de bestuurlijke verhoudingen.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2025.

- 4) De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Bikker (ChristenUnie), Lintmeijer (GroenLinks) en Nooren (PvdA), toe om contact te houden met de betrokken sectoren om de effecten van de wet, inclusief het effect op het aantal personen dat gezichtsbedekkende kleding draagt, in kaart te brengen. Ontwikkelingen in andere Europese landen worden hierbij betrokken. De Kamer wordt over 2-3 jaar geïnformeerd (T02615)

De evaluatie heeft enige vertraging opgelopen. De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 juli 2024.

- 5) De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer toe dat tot aan de inwerkingtreding van de wet proefprojecten georganiseerd zullen worden, om zo veel mogelijk ervaringen op te doen die kunnen worden meegenomen bij de implementatie van het stelsel (T02736)

De proefprojecten worden voortgezet tot aan inwerkingtreding van de verbouwactiviteiten onder de Wkb.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 juli 2024, het beoogde moment voor inwerkingtreding van de Wkb voor verbouw.

- 6) De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Fiers (PvdA), Lintmeijer (GroenLinks) en Bikker (ChristenUnie) toe om de Kamer vooruitlopend op de inwerkingtreding van de wet jaarlijks een voortgangsrapportage te sturen. Hierbij wordt ook een plan van aanpak voor de monitoring en de tussentijdse evaluatie gevoegd. De minister zal in de voortgangsrapportage ingaan op de routekaart voor gebouwen in de gevolklassen 2 en 3 (T02737)

Conform toezegging is jaarlijks een voortgangsrapportage gestuurd naar de Eerste Kamer. Het plan van aanpak voor de monitoring is toegevoegd bij de voortgangsrapportage per brief van 16 december 2021. Hierin is ook ingegaan op de routekaart voor gebouwen in gevolklassen 2 en 3. De brief hierover is door de commissie voor kennisgeving aangenomen.

De Eerste Kamer wordt – conform toezegging – voor 1 januari 2023 geïnformeerd.

- 7) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van de leden Nooren (PvdA), Baay-Timmerman (50PLUS), Kluit (GroenLinks), Rietkerk (CDA) en Verkerk (ChristenUnie), toe een evaluatiecommissie in te stellen van deskundigen om een onafhankelijke evaluatie van de Omgevingswet te waarborgen. De Kamer zal geïnformeerd worden bij brief over de wijze van inrichting van de evaluatiecommissie voorafgaand aan de voorhang van het inwerkingtredings-KB en elk jaar zal een evaluatiebrief verzonden worden naar de Eerste Kamer (T02849)

Doorlopend. De Kamer is op 26 januari, 30 juni en 9 oktober 2023 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I, 2023/24, 33.118/34.986, EU., Kamerstukken I 2022/23, 33.118 / 34.986, FK. en Kamerstukken I 2022/23, 33.118 / 34.986, FO.). De evaluatiebrief zal elk jaar aan de Eerste Kamer toegezonden worden.

- 8) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Rietkerk (CDA), toe dat in de voortgangsbrief uiteengezet wordt hoe de onafhankelijke evaluatie na vijf jaar en de jaarlijkse monitoring vorm worden gegeven (T02887)

Afgedaan. De Eerste Kamer is per brief van 24 februari 2022 geïnformeerd (Kamerstukken I 2021/2022, 33118, DJ), per brief van 26 januari (Kamerstukken I 2022/23, 33118/34986, EU, bijlage 7)., per brief van 30 juni 2023 (Kamerstukken I 2022/23, 33.118 / 34.986, FK.) en per brief van 9 oktober 2023 (Kamerstukken I 2023/24, 33.118 / 34.986, FO.) geïnformeerd. Het plan van aanpak voor de monitoring van het stelsel wordt in 2023 aan de Kamers toegezonden met de reactie van de Evaluatiecommissie.

- 9) De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een opmerking van het lid Verkerk (ChristenUnie), toe de monitor ouderenhuisvesting naar de Eerste Kamer te sturen (T03048)

Afgedaan. De Eerste Kamer is op 27 juni 2023 per brief geïnformeerd (Kamerbrief Eerste Kamer Voortgang programma Wonen en zorg voor ouderen).

- 10) De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Dittrich (D66), toe met de Caribische landen van het

Koninkrijk te bespreken dat in het Caribisch deel van het Koninkrijk de mogelijkheid wordt geboden tot het aangaan van een huwelijk tussen partners van gelijk geslacht en de Eerste Kamer daarover te informeren (T03273)

De Eerste Kamer is hierover op 26 juni 2023 geïnformeerd (Kamerstukken 36 200-IV-V). De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 juli 2024, omdat voor 1 januari 2024 nog geen uitspraak van de Hoge Raad wordt verwacht.

- 11) De Minister van BZK zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een opmerking van het lid Koole, toe de wet te wijzigen zodat ook waterschappen onder artikel 5.2, derde lid, Wet open overheid vallen, zodra zich daartoe een gelegenheid voordoet (T03366)

Deze toezegging is meegenomen in de verzamelwet BZK 20XX. Medio 2023 is deze verzamelwet aanhangig gemaakt bij de Raad van State. De verzamelwet zal naar verwachting in het vierde kwartaal van dit jaar worden ingediend bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 31 december 2024.

- 12) De minister van BZK zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Koole (PvdA), toe in de memorie van toelichting van de nieuwe Wet financiering politieke partijen casuïstiek op te nemen rondom het onderwerp giften (T03540)

De Eerste Kamer wordt over deze toezegging geïnformeerd zodra het wetsvoorstel Wet op de politieke partijen wordt aangeboden aan de Eerste Kamer. Wanneer dit is, is o.a. afhankelijk van de advisering van de Raad van State en de parlementaire behandeling in de Tweede Kamer.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2025.

- 13) De minister van BZK zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Dittrich (D66), toe de evaluatieopdracht inzake de Evaluatiewet Wet financiering politieke partijen te delen met de Eerste Kamer (T03541)

De minister zal de evaluatieopdracht met de Eerste -en Tweede Kamer delen zodra deze bekend is.

- 14) De minister van BZK zegt de Kamer, naar aanleiding van een motie van het lid Koffeman (PvdD), toe om in het kader van de Wet politieke partijen ook naar een indexering van giften en schulden te kijken (T03543)

De Eerste Kamer wordt over deze toezegging geïnformeerd zodra het wetsvoorstel Wet op de politieke partijen wordt aangeboden aan de Eerste Kamer. Wanneer dit is, is o.a. afhankelijk van de advisering van de Raad van State en de parlementaire behandeling in de Tweede Kamer.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2025.

- 15) De minister van BZK zegt de Kamer, naar aanleiding van een motie van de leden Koffeman (PvdD) en Prast (PvdD), toe voor de Wet politieke partijen helder te maken dat het bij de driedagentermijn werkdagen betreft en geen zaterdag, zondag en feestdagen (T03544)
De Eerste Kamer wordt over deze toezegging geïnformeerd zodra het wetsvoorstel Wet op de politieke partijen wordt aangeboden aan de Eerste Kamer. Wanneer dit is, is o.a. afhankelijk van de advisering van de Raad van State en de parlementaire behandeling in de Tweede Kamer.

De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 1 januari 2025.

- 16) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Verkerk (ChristenUnie) en Rietkerk (CDA), toe dat met de bestuurlijke partners gekeken wordt naar de taakomschrijving van de regeringscommissaris en dat de Kamer hierover geïnformeerd wordt (T03561)
Afgedaan. Op 30 juni 2023 is uw Kamer per brief geïnformeerd over de regeringscommissaris (Kamerstukken I 2022/23, 33.118 / 34.986, FK, bijlage 1). De selectie van de regeringscommissaris loopt en wordt naar verwachting voor eind 2023 afgerond.
- 17) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Klip-Martin (VVD), Verkerk (ChristenUnie) en Rietkerk (CDA), toe dat op korte termijn na inwerkingtreding van de Omgevingswet een centrale, integrale testomgeving wordt gerealiseerd (T03562)
Afgedaan. De Eerste Kamer is per brief van 30 juni 2023 (Kamerstukken I 2022/23, 33.118 / 34.986, FK.) en per brief van 9 oktober 2023 (Kamerstukken I 2023/24, 33.118 / 34.986, FO.)
- 18) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Moonen (D66), toe dat overleg met VNG zal plaatsvinden over de wijze waarop gemeenten het best kunnen worden gewezen op belang van participatiebeleid (T03563)
Afgedaan. Overleg met de VNG participatiebeleid vindt plaats. Zie ook de beantwoording van vragen van de EK leden van Langen-Visbeek (BBB) en Kluit (GL-PvdA) vraag 14 (Kamerstukken I 2023/24, 33.118/34.986, **).
- 19) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Verkerk (ChristenUnie), toe dat rentmeesterschap de grondtoon vormt voor de nota Ruimte. Bovendien wordt de manier waarop de dialoog wordt vormgegeven betrokken bij wijze waarop wordt gemonitord en de evaluatie wordt ingericht (T03565)
De ontwerp Nota Ruimte zal in 2024 gepubliceerd worden, waarbij de toezegging wordt afgedaan.
De Eerste Kamer wordt verzocht de termijn te verschuiven naar 31 december 2024.
- 20) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Rietkerk (CDA), toe dat tijdreizen bij IKT Fase 4 opnieuw getest zal worden en dat het probleem is opgelost voor inwerkingtreding van de Omgevingswet (T03566)
Afgedaan. De Eerste Kamer is op 30 juni 2023 en 9 oktober 2023 per brief geïnformeerd over de uitkomsten van IKT fase 4 en 5 (Kamerstukken I 2022/23, 33.118 / 34.986, FK. en Kamerstukken I 2023/24, 33.118 / 34.986, FO).
- 21) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Kluit (GroenLinks-PvdA), toe dat hij de Kamer zal informeren over de tijdelijke verdeling van de extra beheerkosten tot en met 2029 (T03715)
Afgedaan. De Eerste Kamer is op 14 juli 2023 per brief geïnformeerd (Kamerstukken I 2022/23, 33.118 / 34.986, FN).